

Müslüman Sosyalist mi demeliyiz, Sosyalist Müslüman mı? Kendileri karar vermeli bence. Hangisi daha önce?

İkisi de aynı şey diyeceklerse şayet, evet, işte bu sebeple itiraz ediyoruz; *hayır aynı şey değildir* diyoruz, her peygamber bir devrimcidir ama her devrimci bir peygamber değildir diyoruz.

Takip ediyorum, filizlenmeye başladıkları toprakta serpilmek istedikleri aşık, güçlü retorik, kuşatıcı tavır, *eskilerin masallarını* Kapitalistler değil biraz da biz kullanalım havası...Kullanın tabi, bu uğurda elden gelen tüm indirgemeleri de yapın. İslam *sadece* devrim emretmişti, değil mi?

Toslayacağınız duvar, bütün devrimcilerin ortak duvarıdır. Halk ayaklanıp, Meclis'in önünde adınızı okumaya başladığında ne yapacaksınız?

Devrimci psikolojik olarak vitrinde gördüğü oyuncak için ağlayan çocuktan farksızdır. Ağlamak yerine teori üretir, annesinin elini çekiştirmek yerine eylem yapar, ancak ne zaman ki o oyuncağın bir *bedeli* olduğunu, birilerinin doyması için birilerinin çalışması gerektiğini öğrenir, o zaman büyümüştür.

Büyümüştür ve görmüştür, *eşitlik* kitapta durduğu gibi duran bir kavram değildir. *Eşit işe eşit ücret* veremezsiniz, daha doğrusu *eşit iş* nedir bunu bilemezsiniz.

İşte yazılımlarda çıkan sorunları çözen bir grubu yönetiyorum. Yönetici olarak elemanlarımın performansını değerlendirmem gerekiyor. Çıkan sorunları *bilet* (ticket) adı verilen hata raporlarında tutuyoruz. Geçenlerde benden performans kriteri olarak *çözülen bilet sayısını* kullanmamı isteyen bir yöneticiye, *biletler aynı değil ki, kimi beş dakikada çözülüyor, kimine bir hafta uğraşmak gerekiyor* dedim. O da bana *biletlere ağırlıklarını da sen ver o zaman* dedi. *Bu subjektif olur, bütün konuları ayrıntılı bilmiyorum* dedim. *Olsun* dedi. *Biletleri subjektif değerlendireceğime, kişileri subjektif değerlendirmek daha kolay ve anlamlı* dedim. Orada kaldı.

Anlamsız bir iş benden istediği. Bir yönetici olarak kimin ne kadar çalıştığını gözlüyorum zaten, benden sayı istiyorsa, fazla uğraşmaya gerek yok, uydurabilirim. *Kanaat notu* anlamında.

Eşit işe eşit ücret de bunun gibi. Eşit iş ne demek? Burada yazdığım 1000 kelime, mesela Kant'ın yazdığı 1000 kelimeyle *eşit iş* mi? Çim biçmekte harcadığım bir saat, program yazmakta harcadığım kadar değerli mi? Kim belirleyecek bunları? Nasıl belirleyecek? Sloganda çok güzel duran, *vay anasını, hah koçum* diyeceğimiz ama iş uygulamaya gelince, birilerinin subjektif değerlendirmesinin her şeyin üstünde olduğu kriterler bunlar.

Tamam, *müslüman cipe binmesin, iftarlarımızı şatafat içinde yapmayalım* ama bunlar gerçekte çok da hayati olmayan, sebepleri değil, sonuçları çözmeye odaklanmış laflar. Başörtüsü gibi *görünen* üzerinden laiklikçilik veya müslümancılık oynamanın kolay olduğu gibi, ciple, lüks evle, şatafatla sosyalistçilik veya müslümancılık oynamak da kolay.

Zor olan taraf üretim ilişkilerini herkesi memnun edecek şekilde yeniden tanzim etmek. *Ben yaparım* diyorsan, yukardaki *bilet* örneğini anlamamışsın demektir, oradaki gibi absürd derecede basit

bir mesele bile gerçekte insanın tüm vecheleriyle düzenleyebileceği bir ilişkiler ağı değildir, *adil* olamazsınız, *adil gibi yapmak* adil olmak değildir, adaleti istemek de adil olmak demek değildir.

Bana kaç para vereceksin? Ben onunla nasıl geçineceğim? Kaç saat çalışacağım? Sevdiğim işi mi, senin takdir ettiğin işi mi yapacağım? Evimi satıp daha lüks araba alabilecek miyim? Arabamı satıp bir ev daha alabilecek miyim? Onu kiraya verebilecek miyim? Bana ne ölçüde kim karışacak?

Çalışırken istifa etmem mümkün olacak mı? Ekmekten vazgeçip, bir parça daha çikolata alabilecek miyim? Yoksa neye ne kadar ihtiyaç duyduğuma sen mi karar vereceksin?

İnsanları ayaklandırmak nisbeten kolay. Zor olan, eline güç verildiğinde, düşünmediğin meseleler önüne geldiğinde onları nasıl çözeceğin. Yoksa hepimiz mutabığız. Dünya adil değil.